

Vår referanse:
2020/580-1-

Saksbehandler:
Signe Selven

Dato:
22.05.2020

Høring - Skjenkebestemmelser 2020 - 2024

Utvalg	Utv.saksnr.	Møtedato
Miljø- og næringsutvalget		

Administrasjonssjefens anbefaling:

Miljø- og næringsutvalget vedtar å legge skjenkebestemmelser 2020-2024 ut på høring.

Høringsfristen settes til 16.08.2020.

Sammendrag og konklusjon:

Administrasjonssjefen anbefaler å gjøre endringer i den Ruspolitiske handlingsplan 2012 – 2023 og skjenkebestemmelsene i denne. Administrasjonen legger frem to saker til behandling, *Ruspolitisk handlingsplan 2020 – 2024* og *Skjenkebestemmelser 2020-2024*

Forslag til endringene i Skjenkebestemmelsene 2020 – 2024 er fremmet for å sikre

- en mer forutsigbar reaksjon og effektiv saksbehandling etter kontroll av skjenkebevillinger
- bedre kunnskap om alkoholordningen på Svalbard hos ansatte i næringen
- bedre vakthold ved skjenkesteder for å møte kravene i skjenkebestemmelsene

I tillegg foreslår administrasjonen å avslutte servering av brennevin 1 time tidligere enn servering av øl og vin.

Saksopplysninger:

I [Ruspolitisk handlingsplan 2012 – 2023](#), vedtatt av lokalstyret 20.3.2012 (vedlagt saksfremlegg) er det bestemt at planen skal tas opp til vurdering en gang i hver valgperiode før det tildeles skjenkebevillinger for en ny fireårsperiode.

Saken fremmes for politisk behandling slik at Miljø- og Næringsutvalget og Lokalstyret skal kunne drøfte erfaringer og fatte vedtak om endringer i tiltaksplanen og skjenkebestemmelsene. Ruspolitisk handlingsplan fremmes for politisk behandling i Oppvekst- og kulturutvalget.

Longyearbyen lokalstyre er fra Sysselmannen delegert ansvaret for å tildele skjenkebevillinger i Longyearbyen arealplanområde innen *Forskrift for alkoholordningen for Svalbard*. Ansvaret for saksbehandlingen av skjenkesaker er lagt til politisk sekretær.

Når det gjelder registrert alkoholomsetning er det ikke krav om innrapportering fra bevillingshavere, det betales ikke skjenkegebyr og lokalstyret har derfor ikke oversikt over alkoholomsetningen.

Det er pr dato innvilget 29 skjenkebevillinger i Longyearbyen.

Vurdering:

Longyearbyen lokalstyre har hatt avtale med Securitas om fire kontroller av skjenkesteder pr år. Avtalen utløper i juni og ny avtale må inngås for neste bevillingsperiode. Skjenkekontrollene er en nettoutgift for lokalstyret fordi det ikke betales inn gebyrer fra skjenkestedene og det medfølger ingen kompensasjon i Sysselmannens delegasjonsvedtak.

Sysselmannen melder om to hovedårsaker til at politiet blir tilkalt; vold og berusede gjester som ble truende når de nektes servering. Volden ble flere ganger utøvet mot ansatte på serveringsstedet, men også mellom gjestene i eller utenfor lokalet. Det ble loggført 24 hendelser i 2019.

Det er nødvendig å gjøre endringer i skjenkebestemmelsene under *Kontroll og sanksjoner*.

Longyearbyen lokalstyre skal ha en kontrollordning som ivaretar lovens krav om utøvelse av kontroller. På fastlandet er det i dag innført et prikkbelastningssystem tilsvarende det vi kjenner i vegtrafikkloven. Dette følger av alkohollovens kap. 10. Alkoholloven gjelder ikke for Svalbard og et prikkbelastningssystem er ikke omfattet i Forskrift for alkoholordningene for Svalbard. Longyearbyen lokalstyre ønsker derfor å legge dette inn i Skjenkebestemmelsene med et tilsvarende prikkbelastningssystem for de ulike typer regelbrudd.

Reglene tydeliggjør lokalstyre sitt ansvar for å reagere ved brudd på vilkårene for bevillingen. De skal sikre lik behandling av bevillingshavere, gi mer effektiv oppfølging av regelbrudd og gjøre saksbehandlingen enklere. I tillegg vil et slikt system skape mer forutsigbarhet for bevillingshaver og gi dem tid til å forbedre sine rutiner uten at skjenkebevillingen blir inndratt.

Prikktildeling og inndragning vil gjelde der kontroll er gjennomført og mottatt rapport avdekker at et skjenkested ikke har oppfylt sine plikter etter forskrift om alkoholordningen på Svalbard eller gitte vilkår i bevillingsvedtaket.

Ved tildeling av 12 prikker i en periode på 2 år, skal bevillingen bli inndratt for et tidsrom på en uke. Dersom det i løpet av toårsperioden blir tildelt flere enn 12 prikker skal lengden på inndragningen økes tilsvarende.

Spørsmål om prikktildeling og inndragning av bevilling avgjøres av lokalstyret, men avgjørelsen kan delegeres til andre politiske organ eller administrasjonen.

Det vil være fornuftig å innføre *krav om kunnskap* om alkoholordningen for Svalbard for skjenkebestyrer og dennes stedfortreder. Det påligger et stort ansvar på disse rollene i forhold til kontroll av skjenkestedets utøvelse av skjenkebevillingen og intern opplæring av egne ansatte.

Det er i dag et krav om å avlegge Kunnskapsprøve på fastlandet, men dette gjelder ikke for Svalbard. Longyearbyen lokalstyre har etter samtaler med Sysselmannen sett behov for økt kunnskap blant de som er ansvarlige for skjenkebevillingene og ønsker å stille krav om kurs for «Ansvarlig vertskap på Svalbard». Andre personer som skjenker alkoholholdig drikk ved et skjenkested vil oppfordres til å delta på samme kurs. Kurset avholdes i dag årlig eller etter behov hos Sysselmannen.

Det er også nødvendig å kreve *tilstrekkelig vakthold* for å sikre at alkohollovgivningen og vilkår gitt i bevillingsvedtak blir overholdt.

De utfordringene vi ser på skjenkestedene skyldes ofte dårlig eller fraværende vakthold. Resultatet kan være personer som får servert alkohol eller at personer blir overskjenket som følge av at de som skjenker ikke ser hvem som faktisk konsumerer skjenket alkohol.

Flere av de tilfellene Sysselmannen rapporterer angår personer som forlater et skjenkested i svært beruset tilstand. Dette kan skape farlige situasjoner i flere sammenhenger. Det gjelder i forhold til voldsrelaterte saker og personen som trenger bistand for å komme seg trygt hjem.

Administrasjonssjefen foreslår at *skjenking av brennevin avsluttes 1 time før skjenking av øl og vin*.

Skjenkebevilling i forbindelse med *guidede turer* er foreslått å følge dagens praksis. Det kan søkes om bevilling for turopplegg med bespisning i Longyearbyen arealområde, men ikke under guidede turer ute i felt. Dette gjelder f.eks. på dagsturer i fjell eller under brevandring.

Foruten disse sakene synes gjeldende skjenkebestemmelser å ha fungert etter hensikten og administrasjonssjefen vil derfor ikke foreslå andre endringer i skjenkebestemmelsene enn det som er beskrevet over.

Vedlegg:

1 Skjenkebestemmelser 2020-2024